

# ПРЕСС РЕЛИЗ

Еженедельный обзор

НАЦИОНАЛЬНОГО  
БАНКА  
КЫРГЫЗСКОЙ  
РЕСПУБЛИКИ

## ХРОНИКА НЕДЕЛИ

**11 марта 2015 года на заседании Правления Национального банка Кыргызской Республики рассмотрены следующие вопросы и приняты соответствующие постановления:**

- Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики “О минимальном размере уставного капитала коммерческих банков” от 11.03.15 г. №16/1.

**Президент Алмазбек Атамбаев принял председателя Национального банка Толкунбека Абыгулова**

12 марта 2015 года Президент Кыргызской Республики Алмазбек Атамбаев принял Председателя Национального банка страны Толкунбека Абыгулова.

В ходе встречи глава государства был проинформирован о предпринимаемых Национальным банком мерах по обеспечению стабильной макроэкономической ситуации, снижению уровня инфляции, поддержанию стабильности курса национальной валюты, обеспечению безопасности банковской и платежной систем.

Президент Алмазбек Атамбаев и Председатель Национального банка Толкунбек Абыгулов также обсудили вопросы внедрения в Кыргызстане альтернативных инвестиционных инструментов – золотых мерных слитков.

Также было уделено внимание вопросам повышения финансовой грамотности населения, в частности были презентованы специализированные сайт [www.finsabat.kg](http://www.finsabat.kg) и первый обучающий комикс для детей.

Глава государства отметил важность стабильной и надежной работы финансово-кредитных учреждений страны, которые должны эффективно мобилизовать финансовые ресурсы в интересах граждан и предпринимателей.

**Нумизматический музей Национального банка КР посетили воспитанники ОО «SOS Детские деревни Кыргызстана»**

Экскурсия в нумизматический музей Национального банка Кыргызской Республики для воспитанников ОО «SOS Детские деревни Кыргызстана» организована в рамках «Всемирной Недели Денег» (GlobalMoneyWeek), проводимой в Кыргызстане с 10 по 17 марта текущего года. В ней приняли участие более 20 детей и сотрудников «SOS Детские деревни Кыргызстана».

В ходе экскурсии главный специалист Управления по работе с документами и коммуникаций Национального банка Бермет Усубалиева рассказала гостям о первых платежных средствах и монетах античных и средневековых государств, а также о современных деньгах и нумизматических монетах Кыргызстана и других стран. Среди экспонатов представлены редкие монеты и купюры разных исторических эпох; различные виды ценных бумаг, представляющие историческую и нумизматическую ценность; иностранные, юбилейные и памятные монеты, а также банкноты всех четырех серий национальной валюты Кыргызстана; коллекционные монеты, выпущенные центральным банком страны с 1995 по 2014 годы. В каждой из них увековечена история кыргызского народа, природа и животный мир республики.

## ХРОНИКА НЕДЕЛИ

Школьники с интересом знакомились с экспонатами выставки, задавали вопросы экскурсоводу, а также активно делились своими впечатлениями об экскурсии. Воспитанник «SOS Детские деревни Кыргызстана» Бакай Кемельев рассказал: «Мне и моим друзьям понравились экспонаты, выставленные в музее Национального банка в виде монет и денежных знаков разных государств мира. Узнал много нового и интересного о происхождении первых денег, создании кыргызского сома. Обязательно поделюсь со своими братьями и сестрами».

В свою очередь, воспитанница «SOS Детские деревни Кыргызстана» Эркинбек кызы Айчурок, поблагодарила Национальный банк за организацию экскурсии: «Спасибо Национальному банку за приглашение в музей. Интересно было посмотреть на коллекцию центрального банка, послушать факты об истории создания первых сомов».

«Экскурсия была очень познавательной. К примеру, я только сейчас узнала, что деньги делаются не из бумаги, а из хлопка. Было интересно посмотреть на древние деньги, коллекционные монеты», – говорит сверстница Айчурок Канышай Мейманбекова.

«Я узнал много нового о том, как появились первые деньги, что использовалось в качестве платежных инструментов в древние времена, и много другой информации из мира монет и денег в целом. Оказывается, подделывание денежных знаков уголовно наказуемо», – поделился Нуркул уулу Бусурманкул.

### *Справка:*

6 мая 1998 года в Национальном банке Кыргызской Республики была организована нумизматическая экспозиция, посвященная 5-летию введения национальной валюты Кыргызской Республики, а в декабре 1998 года выставка была преобразована в нумизматический музей банка.

Нумизматический музей Национального банка постоянно пополняет коллекцию древних монет, старинных и современных денежных знаков и документальных материалов по кыргызской национальной валюте, а также пропагандирует их научную и культурную значимость. В музее Национального банка Кыргызской Республики имеются: античные, древние денежные знаки разных государств, в том числе древние денежные единицы Кыргызстана; бумажные денежные знаки и монеты, имевшие хождение на территории Кыргызстана; различные виды ценных бумаг и другие ценности, представляющие историческую и нумизматическую ценность; денежные знаки иностранных государств и другие ценности, переданные в дар музею Национального банка; иностранные монеты из драгоценных металлов; юбилейные и памятные монеты Госбанка СССР; юбилейные и памятные банкноты и монеты Кыргызстана; сувенирные наборы банкнот и монет национальной валюты. В коллекции музея хранятся материалы для формирования фото- и видеоархива: фотографии сотрудников Национального банка и других официальных лиц, а также видео- и аудиокассеты, отражающие наиболее значимые этапы деятельности Национального банка Кыргызской Республики.

Ежегодно в музее проводятся выставки, посвященные Дню введения национальной валюты, Дню независимости Кыргызской Республики, в также дни открытых дверей, посвященные различным знаменательным событиям в стране и мире.

### **Специалисты Национального банка познакомили воспитанников Детской деревни-SOS с азами финансовой грамотности**

В рамках стартовавшей 10 марта Всемирной Недели Денег сотрудники Национального банка Кыргызской Республики встретились с учащимися учебного комплекса SOS Германа Гмайнера и воспитанниками Детской деревни-SOS, расположенной в г.Бишкек.

Во время встречи специалисты рассказали подрастающему поколению о необходимости владения азами финансовой грамотности, о том, как правильно вести собственный бюджет, отметив при этом, что грамотное управление финансами играет немаловажную роль в благосостоянии каждого человека.

«Ваши знания это ваш капитал. У вас есть возможность преобразовать свои знания в капитал»,

## **ХРОНИКА НЕДЕЛИ**

– подчеркнул в своем выступлении главный юрист отдела по правам потребителей банковских и микрофинансовых услуг Национального банка Кыргызской Республики Мирлан Майтпасов.

Отдельную презентацию специалисты Национального банка посвятили способам накопления денежных средств и видам финансовых продуктов, которые предоставляются финансовыми учреждениями. Детей заинтересовали депозиты в коммерческих банках, предусматривающие возможность пополнения средств в течение периода размещения.

Темой еще одной лекции стала национальная валюта Кыргызстана. Слушателям рассказали об истории ее создания и защитных признаках банкнот. Уделили внимание лекторы и формам платежей, видам платежных систем, банковским картам и др.

И.о. директора учебно-воспитательного комплекса SOS Германа Гмайнера Светлана Тенизбаева отметила актуальность проведения мероприятияй, повышающих финансовую грамотность молодежи, и выразила надежду на продолжение сотрудничества с Национальным банком Кыргызской Республики.

В завершении встречи лекторы передали учащимся учебного комплекса пособия «Денежная Азбука» на русском и кыргызском языках.

Выездные лекции по повышению финансовой грамотности населения специалистами Национального банка проводятся регулярно по всей республике. Уже проведены занятия в Бишкеке, Чуйской и Таласской областях, в которых приняли участие более 500 детей. В ближайшее время подобные мероприятия пройдут в Иссык-Кульской и Ошской областях Кыргызской Республики.

### **В Кыргызстане запущен первый электронный ресурс по повышению финансовой грамотности населения – [www.finsabat.kg](http://www.finsabat.kg)**

Национальным банком Кыргызской Республики разработан и запущен первый в республике сайт, посвященный финансовой грамотности населения.

Информационный портал [finsabat.kg](http://www.finsabat.kg) – регулярно обновляемый единый ресурс на кыргызском и русском языках, где собраны актуальные материалы на темы экономики и финансов, подготовленные государственными ведомствами и финансовыми учреждениями, для содействия повышению финансовой грамотности населения. Образовательные материалы, размещенные на этом сайте, помогут читателю сформировать представление о работе отечественных финансовых и банковских систем, их влиянии на жизнь каждого человека, представляют полную информацию о продуктах и услугах, предлагаемых финансовыми учреждениями страны, о правах и обязанностях заемщиков.

Для удобства читателей информация распределена на сайте по тематическим разделам. Так, в разделе «Законодательство» можно ознакомиться с нормативными правовыми актами Кыргызской Республики, регулирующими правоотношения между поставщиками банковских услуг и их потребителями.

Раздел «Потребителям» содержит общую информацию о деньгах, кредитах, вкладах, платежных картах и т.д. К примеру, пройдя по ссылке, можно прочесть интересные материалы о национальной валюте – о том, как она создавалась, в каких видах существует на сегодняшний день, способах ее обмена и т.д.

В разделе «СМИ» размещены образовательные публикации информационных агентств, газетные статьи, а также аудио и видео материалы, вышедшие в эфир телеканалов и радиостанций в рамках деятельности по повышению финансовой грамотности населения.

На сайте также размещен электронный вариант детской книги – «Детям о деньгах», разработанный специалистами Национального банка в виде комикса, чтобы облегчить восприятие маленькими читателями новой, возможно, сложной для них информации.

«Денежная азбука для детей» – наглядное пособие на кыргызском и русском языках, распространяющееся в регионах страны с целью знакомства с самыми простыми экономическими понятиями, с которыми дети сталкиваются в повседневной жизни.

Раздел «Учебное видео» содержит видео-лекции, записанные сотрудниками Национального

## ХРОНИКА НЕДЕЛИ

банка на самые актуальные темы. На сегодня доступны лекции о правах и обязанностях заемщиков, о защитных признаках национальной валюты, преимуществах банковских карт и т.д.

Пройдя по ссылке «Проверь себя» каждый читатель может проверить уровень своих знаний в области финансов. Тесты на разные темы содержат 20 вопросов с несколькими вариантами ответов.

### В Кыргызстане стартовала «Всемирная Неделя Денег» (Global Money Week)

Начало мероприятиям, посвященным повышению финансовой грамотности детей и молодежи, которые будут проводиться в республике с 10 по 17 марта 2015 г., было дано на пресс-конференции. В ней приняли участие Председатель Национального банка Кыргызской Республики Толкунбек Абыгулов, заместитель исполнительного директора Государственного агентства по защите депозитов Кыргызстана Саматбек Джумашев, региональный менеджер Восточной Европы и Центральной Азии «Child and Youth Finance» Карина Авакян, руководитель ОЮЛ «Союз банков Кыргызстана» Анвар Абдраев, председатель правления «Института политики развития» Надежда Добрецова.

В ходе пресс-конференции глава НБКР рассказал о том, что впервые в этом году 10 марта Кыргызстан полноценно присоединится к глобальной кампании Global Money Week. «В рамках Недели по всему Кыргызстану, включая отдаленные регионы и села, будут проводиться интерактивные обучающие занятия, семинары, круглые столы, экскурсии в финансовые учреждения, конкурсы для детей и молодежи. Главная цель кампании – развить у молодого поколения культуру сбережений и предоставить детям и молодым людям знания с тем, чтобы в будущем они могли принимать взвешенные финансовые решения и строить свое благосостояние», – подчеркнул он.

Т. Абыгулов также проинформировал журналистов о подписании Национальным банком и Альянсом за финансовую доступность (АФИ) грантового соглашения по проекту «Финансовая грамотность в поддержку финансовой доступности в Кыргызской Республике». «Проект предполагает проведение исследования и разработку Концепции по финансовой грамотности, который определит инструменты донесения информации до целевых аудиторий. Исследование будет проведено по всем регионам, его результаты станут известны к концу этого года», – добавил глава Национального банка.

Продолжая тему, он отметил, что Национальный банк параллельно проводит работу по повышению финансовой грамотности населения. «Так, для учеников старших классов, представителей малого и среднего бизнеса, МСУ проводятся выездные лекции. Наши эксперты подробно рассказывают об основах экономики и финансов, грамотном управлении личными деньгами, «золотых» правилах заемщика, преимуществах и пользе современных платежных инструментов. Также нами запущен сайт – [www.finsabat.kg](http://www.finsabat.kg), посвященный финансовой грамотности, изданы комиксы на кыргызском и русском языках – «Акча алиппеси» и «Денежная азбука», готовятся к печати специализированные брошюры», – резюмировал Т.Абыгулов.

Проведение кампании «Global Money Week» в 2015 году в Кыргызской Республике курирует Национальный банк. Также в целях большего охвата населения к кампании присоединились и другие финансовые учреждения, ассоциации и международные организации. В том числе: Министерство финансов КР, Государственная служба регулирования и надзора за финансовым рынком при Правительстве КР, Агентство по защите депозитов КР, Министерство труда, миграции и молодежи КР, ОЮЛ «Союз Банков Кыргызстана», ОО «Институт развития молодежи», Институт политики развития, ЗАО «ФИНКА Банк», ЗАО «Кыргызский инвестиционно-кредитный банк», Банк «Бай-Тушум», Международная финансовая корпорация (IFC), Германское общество по международному сотрудничеству (GIZ), ЗАО «Кыргызская Фондовая биржа», ОО «Клуб частных инвесторов», Университет Центральной Азии и др.

#### Выданы лицензии/свидетельства следующим НФКУ и обменным бюро:

1. ОсОО «На Эверест» (лицензия №5217 от 10.03.2015г. на право проведения обменных операций с наличной иностранной валютой). Регистрационный номер обменного бюро №3214. Юридический адрес: г. Бишкек, 5 мкр, №58, кв.36.

## **ХРОНИКА НЕДЕЛИ**

2. ОсОО «Галерея» (лицензия №5218 от 12.03.2015г. на право проведения обменных операций с наличной иностранной валютой). Регистрационный номер обменного бюро №3213. Юридический адрес: г.Бишкек, Орто-Сайский р-к, маг. Токчулук.

### **Отозваны лицензии следующих обменных бюро:**

1. Отозвана лицензия ИП Суйундукова Улман Абдимовляновна №4994 от 26.06.2012г. на право проведения обменных операций с наличной иностранной валютой. Юридический адрес: г.Бишкек, ул. Курманжан Датки, 169.

2. Отозвана лицензия ИП Шаршев Руслан Кенешбекович №5072 от 24.12.2012г. на право проведения обменных операций с наличной иностранной валютой. Юридический адрес: г.Бишкек, ул. Абдрахманова-150.

# ХРОНИКА НЕДЕЛИ

## Межбанковские платежи

### Показатели межбанковских платежных систем (МПС)

	Всего МПС		в том числе			
			Клиринговая система		Гrossовая система	
	Объем, сом	Коли-чество, штук	Объем, сом	Коли-чество, штук	Объем, сом	Коли-чество, штук
<b>Показатели за период со 10 по 13 марта 2015 г. (отчетный период)</b>						
Абсолютное значение	31 803 966 088,35	57 686	1 607 465 990,19	52 926	30 196 500 098,16	4 760
Доля в платежах МПС(%)	100,0	100,0	5,1	91,7	94,9	8,3
<b>в том числе (%):</b>						
ДЧП ЗАО «МПЦ»	0,1	1,3	1,8	1,4	0,0	0,0
Исходящие ЦК	5,2	5,3	12,4	5,7	4,8	0,5
Входящие ЦК	5,9	44,7	16,2	48,5	5,4	2,9
Исходящие СФ	0,6	6,6	11,2	7,2	0,0	0,0
Входящие СФ	0,5	10,3	10,4	11,2	0,0	0,0
<b>Средненедельные показатели за прошлый месяц</b>						
Абсолютное значение	29 583 587 846,61	53 582	1 466 425 876,00	49 078	28 117 161 970,61	4 503
<b>Отклонение показателей за отчетный период от средненедельных показателей за прошлый месяц</b>						
Абсолютное значение	9 479 234 913,41	4 641	464 771 343,93	3 304	9 014 463 569,48	1 338
%	32,0	8,7	31,7	6,7	32,1	29,7

### Показатели системы Элкарт

По состоянию на	10.03.2015	13.03.2015
Общее количество выпущенных карт (без учета перевыпущенных)	385 625	388 793
Количество pos-терминалов:		
- в банках	1494	1498
- в торговых точках	794	794
	700	704
Количество банкоматов	432	432

## ЖУМАЛЫК ХРОНИКА

**Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2015-жылдын 11-мартында болуп  
өткөн отурумунда төмөнкү маселе каралып, тиешелүү токтом кабыл алынган:**

- Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2015-жылдын 11-мартындагы №16/1 “Коммерциялык банктардын уставдык капиталынын минималдуу өлчөмү жөнүндө” токтому.

### **Президент Алмазбек Атамбаев Улуттук банктын Төрагасы Толкунбек Абыголовду кабыл алды**

Кыргыз Республикасынын Президенти Алмазбек Атамбаев 2015-жылдын 12-мартында өлкөнүн Улуттук банкынын Төрагасы Толкунбек Абыголовду кабыл алды.

Жолугушуунун жүрүшүндө туруктуу макроэкономикалык жагдайды камсыз кылуу, инфляция деңгээлин басандаттуу, улуттук валюта курсунутуруктуулугун колдоо, банк жана төлөм системаларынын коопсуз ишин камсыз кылуу жағында Улуттук банк тарабынан көрүлүп жаткан чараптар тууралуу мамлекет башчысына ырааттуу маалымат берилди.

Президент Алмазбек Атамбаев жана Улуттук банктын Төрагасы Толкунбек Абыголов ошондой эле, Кыргызстанда альтернативдүү инвестициялык инструменттерди – өлчөнгөн алтын куймаларды колдонууга киргизүү маселесин талкуулашты.

Мындан тышкary, калктын финанссылык сабаттуулугун жогорулатуу маселесине көңүл буруулуп, атайы иштелип чыккан [www.finsabat.kg](http://www.finsabat.kg) сайты жана балдар үчүн каралган алгачкы китечче кароого сунушталды.

Мамлекет башчысы финанссылык ресурстарды өлкө жарандарынын жана ишкерлердин таламында натыйжалуу мобилизациялоого тийиш болгон финанс-кредит мекемелеринин туруктуу жана ишенимдүү ишинин маанилүү экендигин баса белгиледи.

### **Улуттук банктын нумизматикалык музейине «SOS Кыргызстан балдар айылында» тарбияланып жаткан балдар экскурсияга келиши**

Улуттук банктын нумизматикалык музейине «SOS Кыргызстан балдар айылы» коомдук бирикмесинде тарбияланып жаткан улан-кыздар үчүн экскурсия Кыргызстанда өтүп жаткан жылдын 10-мартынан 17-мартына чейин өтүүчү «Бүткүл дүйнөлүк акча жумалыгынын» (GlobalMoneyWeek) алкагында уюштурулган. Экскурсияга 20дан ашык балдар жана «SOS Кыргызстан балдар айылынын» кызматкерлери катышты.

Экскурсиянын жүрүшүндө Документ менен иштөө жана коммуникация башкармалыгынын башкы адиси Бермет Усубалиева келген конокторго байыркы жана орто кылымдагы мамлекеттерде пайдаланылган алгачкы төлөм каражаттары жана монеталар жөнүндө, ошондой эле Кыргызстандын жана дагы башка мамлекеттердин азыркы учурдагы акчалары менен нумизматикалык монеталары тууралуу кенири маалымат берди. Музейдеги экспонаттардын ичинен ар башка тарыхый доорлордун сейрек кездешүүчү монеталары жана купюралары коюлган, атап айсак: тарыхый жана нумизматикалык баалуулукка ээ баалуу кагаздардын ар кандай түрлөрү; четөлкөнүн юбилейлик жана эстелик монеталары, ошондой эле Кыргызстандын улуттук валютасынын бардык төрт сериясынын банкноттору; борбордук банк тарабынан 1995-жылдан тартып 2014-жылга чейин чыгарылган коллекциялык монеталар. Алардын ар бириnde кыргыз элинин тарыхы, республиканын жаратылышы жана жаныбарлар дүйнөсү чагылдырылган.

Мектеп окуучулары көргөзмөдөгү экспонаттарга кызыгуу артуу менен карап, экскурсоводго кызыккан суроолорун гана бербестен, өздөрүнүн ой пикирлерин да ортого салышты.

«SOS Кыргызстан балдар айылында» тарбияланып жаткан Бакай Кемельев: «Мага жана менин досторума Улуттук банктын музейинде дүйнөдөгү ар түрдүү мамлекеттердин монеталары жана акча белгилери түрүндө коюлган экспонаттары абдан жакты. Биринчи акчалардын келип чыгышы, кыргыз сомунун жаралышы тууралуу көп кызыктуу жана жаңы маалыматтарды алдым. Өзүмдүн бир

## ЖУМАЛЫК ХРОНИКА

туугандарыма жана эже-карындаштарыма сөзсүз айтым берем”, - деген пикири менен бөлүштү. Ошондой эле «SOS Кыргызстан балдар айылында» тарбияланып жаткан Эркинбек кызы Айчүрөк экскурсияны уюштуруп бергендиgi үчүн Улуттук банкка ыраазычылык билдири: «Музейге чакырып, экскурсия уюштуруп бергенициздер үчүн раҳмат. Борбордук банктын коллекцияларын көрүү, алгачкы сомдун жаралышы жөнүндө фактыларды угуу абдан кызыктуу болду деп ойлойм».

«Экскурсиядан көп пайдалуу маалыматтарды алдык. Мисалы мен акча кагаздан эмес кебезден жасала тургандыгын азыр гана билдим. Ошол эле учурда байыркы акчалардын, коллекциялык монеталардын тышкы көрүнүшү да абдан кызыктырды», - деп Айчүрөктүн курбусу Канышай Мейманбекова оюн билдири.

«Мен алгачкы акчалар кантит пайда болгондугун, байыркы убакта төлөм инструменти катары эмнелер пайдалангандыгын, жалпы эле монеталар менен акча тууралуу көп маалыматтарды алдым. Көрсө акча белгилерин жасоо мыйзам тарабынан жазага тартылат экен», - деп Нуркул уулу Бусурманкул да өз ою менен бөлүштү.

### *Маалымат учун:*

Кыргыз Республикасынын улуттук валютасын жүгүртүүгө чыгарылышынын 5 жылдыгына арналган нумизматикалык экспозиция Улуттук банкта 1998-жылдын 6-майында уюштурулган, ал эми ошол эле жылдын декабрь айында көргөзмө банктын нумизматикалык музейине айланган.

Улуттук банктын нумизматикалык музейи өзүнүн коллекциясын байыркы монеталар, тарыхый жана азыркы акча белгилери менен, кыргыз улуттук валютасы боюнча документалдык материалдар менен дайыма толуктап турат, ошондой эле алардын илимий жана маданий маанилүүлүгүн түшүндүрүп кенири жайылтып турат.

Улуттук банктын музейинде: ар башка мамлекеттердин байыркы доорундагы акча белгилери, анын ичинде Кыргызстандын байыркы акча бирдиги; Кыргызстандын аймагында пайдаланган кагаз акча белгилери менен монеталар; баалуу кагаздардын ар башка түрлөрү, тарыхый жана нумизматикалык баалуулукка ээ башка баалуулуктар; чет өлкө акча белгилери жана Улуттук банктын музейине белекке берилген башка баалуулуктар; баалуу металлдардан жасалган чет өлкө монеталары; СССР мамлекеттик банкынын юбилейлик жана эстелик монеталары; Кыргызстандын юбилейлик жана эстелик банкноттору менен монеталары; улуттук валютанын банкнотторунан жана монеталарынан турган сувенирлер топтому коюлган. Музейдин коллекциясында фото жана видеоархивди түзүү үчүн материалдар: Улуттук банктын кызматкерлеринин жана башка расмий адамдарынын сүрөттөрү, ошондой эле Улуттук банктын ишинин олуттуу баскычтарын чагылдырган видео жана аудиокассеталар сакталган.

Музейде Улуттук валютаны жүгүртүүгө чыгаруу күнүнө, Кыргыз Республикасынын эгемендүүлүк күнүнө, ошондой эле өлкөбүздөгү жана дүйнөдөгү маанилүү ар кандай окуяларга арналган ачык эшик күнүнө карата көргөзмө жыл сайын уюштурулуп турат.

### **Улуттук банктын адистери SOS балдар айылында тарбияланып жаткан балдарга финанссылык сабаттуулуктун баштапкы негиздери тууралуу маалымат беришти**

Үстүбүздөгү жылдын 10-мартынан тартып өтө баштаган Бүткүл дүйнөлүк акча жумалыгынын алкагында Улуттук банктын кызматкерлери Герман Гмайнер SOS окуу комплексинин окуучулары жана Бишкек шаарында жайгашкан SOS балдар айылында тарбияланып жаткан балдар менен жолугушуу өткөрдү.

Жолугушуу учурунда адистер өсүп келе жаткан жаш муунга финанссылык сабаттуулуктун баштапкы негиздерине ээ болуу маанилүү экендигин, жеке бюджетинди кантит туура пайдалануу зарылдыгы тууралуу, ошондой эле финанснын сабаттуу тескөө ар бир адамдын турмушунда маанилүү натыйжаларды бере тургандыгы жөнүндө маалымат беришти.

«Сиздердин билиминиздер бол сиздин капитал. Силер билиминерди өзүңөрдүн капиталынцарга айландыруу мүмкүнчүлүгүнө ээ болосуңар», - деп Улуттук банктын Банктык жана микрофинанссылык

## ЖУМАЛЫҚ ХРОНИКА

кызмат көрсөтүүлөрдөн пайдалануучулар укугун коргоо бөлүмүнүн башкы юристи Мирлан Майтпасов белгиледи.

Улуттук банктын адистери андан кийинки презентациянын материалдарын акча каражаттарын топтоо ыкмалары жана финансы мекемелери тарабынан көрсөтүлүп жаткан финанссылык продукттар боюнча сунушташты. Балдарды каражаттарды жайгаштырган мезгилден тартып көбөйтүп берүү мүмкүнчүлүгү түзүлгөн коммерциялык банктардагы депозиттер кызыктырыды.

Кыргызстандын улуттук валютасы лекциянын дагы бир маанилүү темасынын болду. Угуучуларга улуттук валютанын жааралыш тарыхы жана анын коргоо белгилери тууралуу кеңири маалымат берилди. Ошондой эле төлөмдөрдүн формалары, төлөм системасынын түрлөрү, банктык карттар ж.б. тууралуу маалыматтар дагы толугу менен балдарга жеткирилди.

Герман Гмайнер SOS окуу комплексинин директорунун милдетин аткаруучу Светлана Тенизбаева жаш муундун финанссылык сабаттуулугун жогорулаткан мындай иш-чаралардын өткөрүлүш бүгүнкү күндө актуалдуу экендигин баса белгилөө менен Улуттук банк менен мындан кийин да тыгыз кызматташуу ниетин билдириди.

Ал эми жолугушуунун ақырында Улуттук банктын адистери окуу комплексине кыргыз жана орус тилдеринде чыгарылган “Акча алиппеси” китепчесин тапшырышты.

Калктын финанссылык сабаттуулугун жогорулатуу боюнча кыдырып лекция окуу иш-чарасы Улуттук банктын адистери тарабынан республика боюнча мезгил-мезгили менен уюштурулуп турат. Буга чейин Бишкек шаарында, Чүй жана Талас областтарында 500дөн ашык балдар катышкан мындай сабактар өткөрүлгөн. Ал эми жакынкы мезгил аралыгында ушундай эле иш-чара Ысык-Көл жана Ош областтарында өткөрүү пландалууда.

### **Кыргызстанда алгачкы жолу калктын финанссылык сабаттуулугун жогорулатуу боюнча [www.finsabat.kg](http://finsabat.kg) электрондук ресурсу ишке киргизилди**

Республикада алгачкы жолу Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы тарабынан калктын финанссылык сабаттуулугун жогорулатуу боюнча сайт иштелип чыгып, ишке киргизилди.

Мында, [finsabat.kg](http://finsabat.kg) маалыматтык порталы – кыргыз жана орус тилдеринде, дайыма жаңыланып туроочу бирдиктүү ресурс болуп саналат, анда калктын финанссылык сабаттуулугун жогорулатууга көмөктөшүү учүн мамлекеттик ведомстволор жана финансы мекемелери тарабынан даярдалган экономика жана финансы темасындагы актуалдуу материалдар топтолгон. Бул сайтта жайгаштырылган маалыматтык материалдар окурмандарга жергиликтүү финансы жана банктык системалардын иши, алардын ар бир адамдын жашоо-турмушуна таасири тууралуу түшүнүк алууга көмөктөшөт, ошондой эле өлкөнүн финансы мекемелери тарабынан сунушталуучу продукттар жана кызмат көрсөтүүлөр, карыз алуучулардын укуктары жана милдеттери тууралуу толук маалыматтарды сунуштайт.

Окурмандарга ыңгайлуу болушу үчүн маалыматтар тематикалар боюнча бөлүштүрүлүп жайгаштырылган. Алсак, “Мыйзамдар” деп аталган бөлүктөн банктык кызмат көрсөтүүлөрдү сунуштоочулар жана аларды керектөөчүлөр ортосунда укуктук мамилелерди жөнгө салган Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актылары менен таанышууга болот.

“Керектөөчүлөргө” деп аталган бөлүк акча каражаттары, кредиттер, аманаттар, төлөм карттары ж.б. тууралуу жалпы маалыматты камтыйт. Мисалы, шилтемеге кириү менен улуттук валюта тууралуу – ал кантип жааралгандыгы, биринчи кандай түрдө чыгарылгандыгы жана аны алмашуу ыкмалары тууралуу кызыктуу материалдарды окуса болот.

“Жалпыга маалымдоо каражаттары” бөлүгүндө калктын финанссылык сабаттуулугун жогорулатуу боюнча иштин алкагында, маалыматтык агенттиkerдин маалымат берүү мүнөзүндөгү жарыяланган материалдары, газета бетиндеги макалалар, ошондой эле телеканалдардын жана радиостанциялардын эфирине чыгарылган аудио жана видео материалдары жайгаштырылган.

Ошондой эле сайтта кичинекей окурмандарбыз үчүн жаңы, татаал маалыматтарды оңой өздөштүрүү максатында Улуттук банктын адистери тарабынан иштелип чыккан “Балдарга акча тууралуу” китепчесинин электрондук варианты жайгаштырылган.

## ЖУМАЛЫК ХРОНИКА

“Балдар үчүн акча алиппеси” китепчеси – балдар күндөлүк турмушта кезиктирген эң эле жөнөкөй экономикалык түшүнүктөр менен таанышып чыгусу максатында кыргыз жана орус тилдеринде чыккан, өлкөнүн региондорунда таркатылуучу көрсөтмө курал.

“Окуу видеосу” деп аталган бөлүк Улуттук банктын кызматкерлери тарабынан эң эле актуалдуу темаларга жазылган видео-лекцияларды камтыйт.

Бүгүнкү күндө андан карыз алуучулардын укуктары жана милдеттери, улуттук валютанын коргоо белгилери, банктык карттардын артыкчылыктары ж.б. тууралуу лекциялар менен таанышууга болот.

“Өзүндү текшер” шилтемесин басуу менен ар бир окурман финансы жагында өз билим деңгээлин текшере алат. Ар кандай темалар боюнча иштелип чыккан тесттер бир нече жооптору менен 20 суроону камтыйт.

### Кыргыстанда “Бүткүл дүйнөлүк акча жумалыгы” (Global Money Week) башталды

2015-жылдын 10-мартынан 17-мартына чейин республикада өтүүчү балдардын жана жаштардын финанссылык сабаттуулугун жогорулатууга арналган иш-чараларга карата пресс-конференция өткөрүлгөн. Ага Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын Төрагасы Толкунбек Абыгулов, Кыргызстандын Депозиттерди коргоо боюнча мамлекеттик агенттигинин аткаруучу директорунун орун басары Саматбек Жумашев, «Child and Youth Finance» Чыгыш Европа жана Борбордук Азия боюнча регионалдык менеджер Карина Авакян, “Кыргыз банктар бирлиги” юридикалык жактар бирикмесинин жетекчиси Анвар Абдраев, “Өнүктүрүү саясатынын институтунун” башкармасынын төрагасы Надежда Добрецова катышкан.

Пресс-конференциянын жүрүшүндө Улуттук банктын Төрагасы ушул жылдын 10-мартында Кыргызстан Global Money Week дүйнөлүк кампаниясына биринчи жолу толук масштабдуу кошулгандыгы тууралуу маалымдады. “Жумалыктын алкагында Кыргызстанда, анын ичинде алыссы региондордо жана айылдарда интерактивдүү окутуу сабактары, семинарлар, тегерек столдор, финанссылык мекемелерге экспурсиялар, балдар жана жаштар үчүн сынектар өткөрүлөт. Иш-чаранын негизги максаты – жаш муунда акчаны топтоо маданиятын өнүктүрүү жана балдарга, жаштарга келечекте алардын туура финанссылык чечим кабыл алуусу, өз бақубат турмушун куруусу үчүн түшүнүк берүү”, - деп Улуттук банктын Төрагасы баса белгиледи.

Т. Абыгулов журналисттерге Улуттук банк жана Финанссылык каражаттардан пайдалануу мүмкүнчүлүгүн түзүү альянсы ортосунда “Кыргыз Республикасында финанссылык каражаттардан пайдалануу мүмкүнчүлүгүнө финанссылык сабаттуулуктун таасири” долбоору боюнча гранттык макулдашууга кол коюлгандыгын маалымдады. “Долбоордо изилдөөлөрдү жүргүзүү жана Финанссылык сабаттуулук боюнча концепцияны иштеп чыгуу болжолдонгон, анда маалыматты максаттуу аудиторияга жеткирүү инструменттери аныкталат. Изилдөөлөр бардык региондордо жүргүзүлөт жана анын натыйжалары ушул жылдын акырына чейин белгилүү болот”, - деп кошумчалады Т.Абыгулов.

Мындан тышкary, Төрага Улуттук банк тарабынан калктын финанссылык сабаттуулугун жогорулатуу боюнча иштер жүргүзүлүп жаткандыгын белгиледи. “Алсак, жогорку класстагы окуучулар, чакан жана орто бизнестин өкүлдөрү, жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары үчүн кыдырып лекция окуу иштери өткөрүлүүдө. Биздин эксперттер экономика жана финансы негиздери, өз акчаларын үнөмдүү пайдалануу, карыз алуучунун “алтын” эрежелери, заманбап төлөм инструменттеринин артыкчылыктары жана пайдасы тууралуу кецири маалымат берүүдө. Ошондой эле, финанссылык сабаттуулук боюнча [www.finsabat.kg](http://www.finsabat.kg) сайт ишке киргизилип, кыргыз жана орус тилдеринде – “Акча алиппеси” жана “Денежная азбука” балдар китепчелери чыгарылды. Мындан тышкary, атайын брошюралар басып чыгарууга даярдалууда”, - деп Төрага Т. Абыгулов маалымат берди.

2015-жылы Улуттук банк Кыргыз Республикасында өтүүчү «Global Money Week» иш-чарасын өз тескөөсүнө алат. Ошондой эле калкты толук камтуу максатында, кампанияга башка финансы мекемелери, ассоциациялар жана эл аралык уюмдар, анын ичинде: Кыргыз Республикасынын Финансы министрлиги, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнө караштуу Финансы рыногун жөнгө салуу жана көзөмөлдөө боюнча мамлекеттик кызматы, Кыргыз Республикасынын Депозиттерди коргоо боюнча

## ЖУМАЛЫК ХРОНИКА

агенттиги, Кыргыз Республикасынын Эмгек, миграция жана жаштар министрлиги, “Кыргыз банктар бирлиги” юридикалык жактар бирикмеси, “Жаштарды өнүктүрүү институту” коомдук бирикмеси, Өнүктүрүү саясаты институту, “ФИНКА Банк” ЖАК, “Кыргыз инвестициялык-кредиттик банк” ЖАК, “Бай-Түшүм” Банк, Эл аралык финанссылык корпорация (IFC), Герман эл аралык кызматташуу боюнча коому (GIZ), “Кыргыз Фондулук биржа” ЖАК, “Жеке инвесторлор клубу” коомдук бирикмеси, Борбордук Азия Университети жана башкалар кошулган.

### **Төмөнкү БФКМдерге жана алмашуу бюролоруна лицензиялар/кубөлүктөр берилди:**

1. «На Эверест» ЖЧКсына нак чет өлкө валютасы менен алмашуу операцияларын жүргүзүү укугуна 2015-жылдын 10-мартында №5217 лицензиясы берилди. Алмашуу бюросу 3214 номеринде каттоодон өткөн. Алмашуу бюросу: Бишкек шаары, 5 мкр, үй №58, батир №36 дареги боюнча жайгашкан.

2. «Галерея» ЖЧКсына нак чет өлкө валютасы менен алмашуу операцияларын жүргүзүү укугуна 2015-жылдын 12-мартында №5218 лицензиясы берилди. Алмашуу бюросу 3213 номеринде каттоодон өткөн. Алмашуу бюросу: Бишкек шаары, Орто-Сай базары, Токчулук дүкөнү дареги боюнча жайгашкан.

### **Төмөнкү алмашуу бюролорунун лицензиялары кайтарылып алынган:**

1. Нак чет өлкө валютасы менен алмашуу операцияларын жүргүзүү укугуна жеке ишкер Суйундукова Уулман Абдимовляновнага 2012-жылдын 26-июнунда берилген №4994 лицензия кайтарылып алынды. Юридикалык дареги: Бишкек шаары, Курманжан Датка көчөсү, 169.

2. Нак чет өлкө валютасы менен алмашуу операцияларын жүргүзүү укугуна жеке ишкер Шаршев Руслан Кенешбековичке 2012-жылдын 24-декабрында берилген №5072 лицензия кайтарылып алынды. Юридикалык дареги: Бишкек шаары, Ж.Абдрахманов атындагы көчө үй №150.

# ЖУМАЛЫК ХРОНИКА

## Банктар аралык төлөмдөр

### Банктар аралык төлөмдөр системасынын көрсөткүчтөрү

	Банктар аралык төлөмдөр системасы, бардыгы болуп	анын ичинде					
		Клиринг системасы		Гросстук системасы			
	Көлөмү, сом	Саны, даана	Көлөмү, сом	Саны, даана	Көлөмү, сом	Саны даана	
<b>2015-жылдын 10-мартынан тартып 13-мартын кошо алган мезгил аралыгындагы көрсөткүчтөр (отчеттук мезгил)</b>							
Абсолюттук мааниси	31 803 966 088,35	57 686	1 607 465 990,19	52 926	30 196 500 098,16	4 760	
Банктар аралык төлөмдөр системасынын төлөмдөрдөгү улүшү (%)	100,0	100,0	5,1	91,7	94,9	8,3	
анын ичинде (%):							
Бирдиктүү банктар аралык процессинг борборунун таза позициялары	0,1	1,3	1,8	1,4	0,0	0,0	
БКдан жөнөтүлгөндөр	5,2	5,3	12,4	5,7	4,8	0,5	
БКга түшкөндөр	5,9	44,7	16,2	48,5	5,4	2,9	
СФдан жөнөтүлгөндөр	0,6	6,6	11,2	7,2	0,0	0,0	
СФга түшкөндөр	0,5	10,3	10,4	11,2	0,0	0,0	
<b>Откон ай үчүн орточо жумалык көрсөткүчтөр</b>							
Абсолюттук мааниси	29 583 587 846,61	53 582	1 466 425 876,00	49 078	28 117 161 970,61	4 503	
<b>Отчеттук мезгилдин көрсөткүчтөрүнүн откон айдын орточо жумалык көрсөткүчтөрүнөн чөттеши</b>							
Абсолюттук мааниси	9 479 234 913,41	4 641	464 771 343,93	3 304	9 014 463 569,48	1 338	
%	32,0	8,7	31,7	6,7	32,1	29,7	

### Элкарт системасынын көрсөткүчтөрү

Абалга карата	10.03.2015	13.03.2015
Чыгарылган карттардын жалпы саны (ашыкча чыгаргандарды эсепке албаганда)	385 625	388 793
Pos-терминалдардын саны	1494	1498
- банктарда	794	794
- соода түйүндөрүндө	700	704
<b>Банкоматтардын саны</b>	<b>432</b>	<b>432</b>

# Конъюнктура финансового рынка с 9.03.15 – 13.03.15

## Еженедельный обзор

### Денежная база

(млн. сомов)

	<b>06.03.15</b>	<b>13.03.15</b>	<i>Прирост</i>
Всего	59 061,3	59 843,1	781,8
в том числе:			
- деньги вне банков (МО)	47 358,0	47 525,0	167,0
- резервы коммерческих банков	11 703,3	12 318,1	614,8

### Операции Национального банка

(млн. сомов)

	<b>02.03.15 - 06.03.15</b>	<b>09.03.15 - 13.03.15</b>	<i>Прирост</i>
Продажа ГКВ на условиях РЕПО	-	-	-
Обратная покупка по ранее заключенным сделкам РЕПО	-	-	-
Депозиты "овернайт"	8 567,0	7 123,6	-1 443,4
Кредитные аукционы	-	-	-
7-дневные кредиты	-	-	-
Кредиты "овернайт"	0,4	-	-0,4
Внутридневные кредиты	-	-	-

### Аукционы нот НБКР

(млн. сомов)

	<b>03.03.15</b>	<b>11.03.15</b>	<i>Прирост</i>
Спрос	1 951,5	2 048,0	96,5
Продажа	1 951,5	2 048,0	96,5
Доразмещение	-	-	-
Средневзвешенная доходность, в %:			
- по 7-дневным	11,00	11,00	-0,00
- по 14-дневным	-	-	-
- по 28-дневным	-	-	-

### Аукционы ГКВ

(млн. сомов)

	<b>05.03.15**/***</b>	<b>12.03.15***</b>	<i>Прирост</i>
Спрос	-	-	-
Продажа	-	-	-
Доразмещение	-	-	-
Средневзвешенная доходность, в %:			
- по 3-х месячным	-	-	-
- по 6-ти месячным	-	-	-
- по 12-ти месячным	-	-	-

\* - аукцион по размещению 3-месячных ГКВ признан не состоявшимся в связи с отсутствием спроса

\*\* - аукцион по размещению 12-месячных ГКВ признан не состоявшимся в связи с недостаточным количеством участников

\*\*\* - аукцион по размещению 6-месячных ГКВ признан не состоявшимся в связи с недостаточным количеством участников

## Конъюнктура финансового рынка с 9.03.15 – 13.03.15

### Внутренний межбанковский кредитный рынок (млн. сомов)

	<b>27.02.15 - 05.03.15</b>	<b>06.03.15 - 12.03.15</b>	<b>Прирост</b>
Общий объем операций	613,4	187,4	-426,0
в том числе:			
- сделки РЕПО	613,4	187,4	-426,0
- кредиты в национальной валюте	-	-	-
- кредиты в иностранной валюте	-	-	-
Средневзвешенный уровень процентных ставок, в %:			
- по сделкам РЕПО	11,01	11,07	0,05
- по кредитам в национальной валюте	-	-	-
- по кредитам в иностранной валюте	-	-	-

### Межбанковские валютные торги (млн. долл.)

	<b>02.03.15 - 06.03.15</b>	<b>09.03.15 - 13.03.15</b>	<b>Прирост</b>
Общий объем сделок	16,4	2,5	-13,9
в том числе:			
- межбанковские сделки	16,4	2,5	-13,9
- продажа Национальным банком	-	-	-
- покупка Национальным банком	-	-	-
Операции СВОП, заключенные НБКР с коммерческими банками	-	-	-
Операции СВОП между коммерческими банками*	4,9	1,5	-3,4
			<b>Темп прироста</b>
Официальный курс долл. США (на конец периода)	61,41	61,57	0,25%

\* - без учета операций СВОП между коммерческими банками за 13.03.2015 года

### Объем депозитов в действующих коммерческих банках (млн. сомов)

	<b>06.03.15</b>	<b>13.03.15</b>	<b>Прирост</b>
Всего	84 858,6	84 522,3	-336,3
в том числе:			
- депозиты в национальной валюте	35 275,3	34 507,6	-767,7
- депозиты в иностранной валюте	49 583,3	50 014,7	431,4

### Объем кредитов действующих коммерческих банков (млн. сомов)

	<b>06.03.15</b>	<b>13.03.15</b>	<b>Прирост</b>
Всего	86 481,5	86 522,0	40,5
в том числе:			
- кредиты в национальной валюте	40 245,7	40 070,0	-175,6
- кредиты в иностранной валюте	46 235,9	46 452,0	216,1

## Финансы рыногундагы абал (9.03.15 – 13.03.15)

### Акча базасы

(млн. сом)

	<b>06.03.15</b>	<b>13.03.15</b>	<b><i>Осүш</i></b>
Бардыгы	59 061,3	59 843,1	781,8
анын ичинде:			
- банктардан тышкаркы акчалар (МО)	47 358,0	47 525,0	167,0
- коммерциялык банктардын камдары (резерв)	11 703,3	12 318,1	614,8

### Үлүттүк банктын операциялары

(млн. сом)

	<b>02.03.15 - 06.03.15</b>	<b>09.03.15 - 13.03.15</b>	<b><i>Осүш</i></b>
РЕПО шарттарында МКВ(ж) сатуу	-		-
Мурда келишилген РЕПО бүтүмдөрү боюнча кайтара сатып алуу	-		-
"Овернайт" депозиттери	8 567,0	7 123,6	-1 443,4
Кредиттик аукциондор	-	-	-
7-күндүк кредиттер	-	-	-
"Овернайт" кредиттери	0,4	-	-0,4
Ички кредиттер	-	-	-

### Үлүттүк банктын ноталар аукциондору

(млн. сом)

	<b>03.03.15</b>	<b>11.03.15</b>	<b><i>Осүш</i></b>
Суроо-талаап	1 951,5	2 048,0	96,5
Сатуу	1 951,5	2 048,0	96,5
Жеткире жайгаштыруу	-	-	-
Ортоочо салмактанып алынган кирешелүүлүк, % менен:			
- жүгүрттүү мөөнөтү 7 күндүк ноталар боюнча	11,00	11,00	-0,00
- жүгүрттүү мөөнөтү 14 күндүк ноталар боюнча	-	-	-
- жүгүрттүү мөөнөтү 28 күндүк ноталар боюнча	-	-	-

### МКВ аукциондору

(млн. сом)

	<b>05.03.15***</b>	<b>12.03.15***</b>	<b><i>Осүш</i></b>
Суроо-талаап	-	-	-
Сатуу	-	-	-
Жеткире жайгаштыруу	-	-	-
Ортоочо салмактанып алынган кирешелүүлүк, % менен:			
- жүгүрттүү мөөнөтү 3 ай	-	-	-
- жүгүрттүү мөөнөтү 6 ай	-	-	-
- жүгүрттүү мөөнөтү 12 ай	-	-	-

\*Улуттук банктын жүгүрттүү мөөнөтү 3-айлык МКВларын жайгаштыруу боюнча аукциондор катышуучулардын жетишсиздигинен улам өткөрүлгөн эмес.

\*\*Улуттук банктын жүгүрттүү мөөнөтү 12-айлык МКВларын жайгаштыруу боюнча аукциондор катышуучулардын жетишсиздигинен улам өткөрүлгөн эмес.

\*\*\* Улуттук банктын жүгүрттүү мөөнөтү 6-айлык МКВларын жайгаштыруу боюнча аукциондор катышуучулардын жетишсиздигинен улам өткөрүлгөн эмес.

## Финансы рыногундагы абал (9.03.15 – 13.03.15)

### Ички банктар аралык кредит рыногу

(млн. сом)

	<b>27.02.15 - 05.03.15</b>	<b>06.03.15 - 12.03.15</b>	<b>Осуи</b>
Операциялардын жалпы көлөмү	613,4	187,4	-426,0
анын ичинде:			
- РЕПО бүтүмдер	613,4	187,4	-426,0
- улуттук валютадагы кредиттер	-	-	-
- чет өлкө валютасындагы кредиттер	-	-	-
Пайыздык чендердин орточо салмактанып алынган деңгээли, % менен:			
- РЕПО бүтүмдөрү боюнча	11,01	11,07	0,05
- улуттук валютадагы кредиттер боюнча	-	-	-
- чет өлкө валютасындагы кредиттер боюнча	-	-	-

### Банктар аралык валюта тооруктары

(млн. долл.)

	<b>02.03.15 - 06.03.15</b>	<b>09.03.15 - 13.03.15</b>	<b>Осуи</b>
Бүтүмдердүн жалпы көлөмү	16,4	2,5	-13,9
анын ичинде:			
банктар аралык бүтүмдер	16,4	2,5	-13,9
Улуттук банк тарабынан сатылышы	-	-	-
Улуттук банк тарабынан сатылыш алынышы	-	-	-
Улуттук банк тарабынан коммерциялык банктар менен келишилген СВОП операциялары	-	-	-
Коммерциялык банктар ортосундагы СВОП операциялары*	4,9	1,5	-3,4
			<b>Осуи арымы</b>
АКШ долларынын эсептик курсу(мезгил ақырына карата)	61,41	61,57	0,25%

\* 2015-жылдын 13-мартындағы коммерциялык банктар ортосундагы СВОП операцияларын эске албаганда

### Иштеп жаткан коммерциялык банктардагы депозиттер көлөмү

(млн. сом)

	<b>06.03.15</b>	<b>13.03.15</b>	<b>Осуи</b>
Бардыгы	84 858,6	84 522,3	-336,3
анын ичинде:			
- улуттук валютадагы депозиттер	35 275,3	34 507,6	-767,7
- четөлкө валютасындагы депозиттер	49 583,3	50 014,7	431,4

### Иштеп жаткан коммерциялык банктардын кредиттеринин көлөмү

(млн. сом)

	<b>06.03.15</b>	<b>13.03.15</b>	<b>Осуи</b>
Бардыгы	86 481,5	86 522,0	40,5
анын ичинде:			
- улуттук валютадагы кредиттер	40 245,7	40 070,0	-175,6
- четөлкө валютасындагы кредиттер	46 235,9	46 452,0	216,1

## Сообщение о результатах дополнительного размещения ГКО МФКР

Национальный банк Кыргызской Республики сообщает об итогах дополнительного размещения по продаже ГКО МФКР, состоявшегося 10.03.2015 г.

(тыс. сом)

<b>Номер эмиссии</b>	<b>GBA02170310</b>
Дата эмиссии	10.03.2015
Срок обращения, год	2 года
Объявленный объем эмиссии	100 000,00
Размещенный объем эмиссии	100 000,00
в т.ч. среди заявок:	
- собственных	0,00
- клиентских	100 000,00
Объем спроса	130 000,00
Количество участников	2
Фактическая сумма оплаты	94 750,00
<b>Цена (сом):</b>	
максимальная	
средневзвешенная	94,75
отсечения	
<b>Средневзвешенная доходность(%)</b>	15,14%
Дата погашения	10.03.2017

## Сообщение о результатах аукционов нот НБКР

Национальный банк Кыргызской Республики сообщает об итогах аукционов по продаже нот НБКР, состоявшихся 11.03.2015 г.

(тыс. сом)

<b>Номер эмиссии</b>	<b>BD001150319</b>
Дата эмиссии	12.03.2015
Срок обращения, дней	7
Объявленный объем эмиссии	3 000 000,00
Размещенный объем эмиссии	2 048 000,00
в т.ч. среди заявок:	
- собственных	1 940 000,00
- клиентских	108 000,00
Объем спроса	2 048 000,00
Количество участников	9
Фактическая сумма оплаты	2 043 629,57
<b>Цена (сом):</b>	
максимальная	9 978,66
средневзвешенная	9 978,66
отсечения	9 978,66
<b>Средневзвешенная доходность(%)</b>	11,00%
<b>Эффективная годовая доходность(%)</b>	11,61%
Дата погашения	19.03.2015

## Еженедельные официальные курсы

Cs Дата*	USD	EUR	RUB	KZT
13.03.15	61.5658	65.2505	1.0099	0.3322
12.03.15	61.6700	65.6508	0.9839	0.3327
11.03.15	61.5933	66.2652	1.0153	0.3326
10.03.15	61.5516	67.7098	1.0260	0.3324
09.03.15	61.5516	67.7098	1.0260	0.3324

с «9» МАРТА 2015 г. по «13» МАРТА 2015 г.

Наименование валюты	Курс (к кыргызскому сому)
1 Австралийский доллар	48,0195
1 Азербайджанский манат	58,6765
1 Английский фунт стерлингов	93,6446
10 Армянских драм	1,2836
1 Афганский афгани	1,0755
100 Белорусских рублей	0,4098
1 Болгарский лев	34,6039
1 Бразильский реал	20,4933
10 Венгерских форинтов	2,2257
1 Вона Республики Корея/южно-корейский вон	0,0560
1 Грузинский лари	28,7423
1 Датская крона	9,0853
1 Дирхам ОАЭ	16,7576
1 Индийская рупия	0,9864
10 Иранских риалов	0,0221
1 Канадский доллар	49,3064
1 Китайский юань Жэньминьби	9,8286
1 Кувейтский динар	206,9587
1 Малайзийский ринггит	16,8496
1 Молдавский лей	3,2281
1 Монгольский тугрик	0,0310
1 Новая турецкая лира	23,5379
1 Новозеландский доллар	45,9206
1 Новый тайваньский доллар	1,9581
1 Новый туркменский манат	17,5862
1 Норвежская крона	7,9471
1 Пакистанская рупия	0,6049
1 Польский злотый	16,3958
1 СДР	86,0068
1 Сингапурский доллар	44,9364
1 Таджикский сомони	11,2703
1 Узбекский сум	0,0250
1 Украинская гривна	2,6657
1 Чешская крона	2,4790
1 Шведская крона	7,3607
1 Швейцарский франк	63,0652
10 Японских йен	5,1255

- официальные курсы иностранных валют по отношению к кыргызскому сому определяются Национальным банком Кыргызской Республики без обязательства Национального банка Кыргызской Республики покупать или продавать иностранные валюты по определенным курсам

## Коммерциялык банктардын МБК дын экономикрындағы операциялары

		Катталған келишимдер (баштапты репо)						Төлөө мөннүтүнө чейин кармалған келишимдер			
Датасы	Чыныгы баасы бөончча келишимдердин салмақтын альынган чен (сом)	Келишимдердин саны (даана)	Чыныгы баасы бөончча келишимдердин жалпы көлемү (сом)	Келишимдердин саны (даана)	Орточо салмақтанып алынган мөннөт (кун)	Орточо салмақтанып алынган чен (%)	Макси-малдуу чен (%)	Мини-малдуу чен (%)	Чыныгы баасы бөончча келишимдердин жалпы көлемү (сом)	Келишимдердин саны (даана)	Орточо салмақтанып алынган чен (%)
<b>Мурунку мөннөт</b>	<b>265 649 083,80</b>	<b>10</b>	<b>265 649 083,80</b>	<b>10</b>	<b>4,0</b>	<b>11,06</b>	<b>12,00</b>	<b>10,50</b>	<b>0,00</b>	<b>0</b>	<b>0,00</b>
10.03.2015											
11.03.2015	67 882 563,41	7	67 882 563,41	7	3,00	11,00	11,00	11,00	11,00	11,00	
12.03.2015	16 066 700,00	1	16 066 700,00	1	1,00	11,00	11,00	11,00	11,00	11,00	
13.03.2015	35 673 748,40	2	35 673 748,40	2	7,00	11,35	12,00	11,00			
14.03.2015	100 645 108,46	7	100 645 108,46	7	3,00	10,40	11,00	10,00			
<b>Отчеттук мөннөт</b>	<b>220 268 120,27</b>	<b>17</b>	<b>220 268 120,27</b>	<b>17</b>	<b>3,5</b>	<b>10,78</b>	<b>12,00</b>	<b>10,00</b>	<b>0,00</b>	<b>0,00</b>	
Өзгөрүү	-45 380 963,53	7	-45 380 963,53	7	-1	-0,27	0,00	-0,50	0,00	0	0,00

# КУРСЫ ВАЛЮТ НА НАЛИЧНОМ ВАЛЮТНОМ РЫНКЕ КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ за 16.03.2015 на 10:00

20

БАНКИ	сом / 1 доллар США				сом / 1 евро				сом / 1 российский рубль				сом / 1 казахский тенге				сом / 1 узбекский сум			
	покупка	продажа	маржа	покупка	продажа	маржа	покупка	продажа	маржа	покупка	продажа	маржа	покупка	продажа	маржа	покупка	продажа	маржа	покупка	продажа
ОАО «Айыл Банк»	62,0000	62,4000	0,4000	65,0000	66,0000	1,0000	0,9840	1,0250	0,0410	0,3200	0,3370	0,0170								
ЗАО «Банк Азин»	62,0000	62,5000	0,5000	64,5000	66,5000	2,0000	0,9800	1,0400	0,0600	0,3000	0,3500	0,0500								
ОАО Российско-Кыргызский «Аманбанк»	61,8000	62,4000	0,6000	64,9000	66,0000	1,1000	0,9850	1,0400	0,0550	0,3250	0,3380	0,0130								
ОАО «Банк Бакай»	62,0000	62,5000	0,5000	65,1000	66,0000	0,9000	0,9900	1,0300	0,0400	0,3300	0,3380	0,0080								
ЗАО «БТБ Банк»	62,0000	62,4500	0,4500	65,0000	66,1000	1,1000	0,9850	1,0150	0,0300	0,3200	0,3380	0,0180								
ЗАО «Демир Кыргыз Инт. банк»	62,0500	62,4500	0,4000	65,2000	66,2000	1,0000	0,9660	1,0260	0,0600	0,3287	0,3373	0,0086								
ОАО «Дос-Кредобанк»	62,0000	62,4000	0,4000	64,5000	66,5000	2,0000	0,9900	1,0200	0,0300	0,3200	0,3370	0,0170								
ЗАО «Вай Тушум»	61,8000	62,3500	0,5500	64,9000	66,1000	1,2000	0,9850	1,0100	0,0250	0,2500	0,3350	0,0850								
ЗАО «ФИНКА банк»	61,9200	62,4500	0,5000	65,5500	66,5500	1,0000	0,9900	1,0300	0,0400	0,3300	0,3400	0,0100								
ОАО ИБ «Иссаян-Киль»																				
ОАО «Казкоммерцбанк Кыргызстан»	61,8000	62,7000	0,9000	64,9000	69,9000	5,0000	0,9700	1,1000	0,1300	0,3200	0,3370	0,0170								
ОАО «КыргызКредитБанк»	61,8000	62,3500	0,5500	64,8000	66,5000	1,7000	0,9700	1,0300	0,0600	0,3250	0,3350	0,0100								
ОАО «Коммерческий банк Кыргызстан»	61,8500	62,3500	0,5000	64,9500	66,1000	1,1500	0,9850	1,0250	0,0400	0,3300	0,3360	0,0060								
КИКБ	61,9000	62,3000	0,4000	65,2000	66,6500	1,4500	0,9850	1,0200	0,0350	0,3270	0,3350	0,0080								
ЗАО «Манас Банк»	61,7500	62,3500	0,6000	65,0000	67,0000	2,0000	0,9850	1,0200	0,0350	0,3200	0,3400	0,0200								
ЗАО «Кыргызско-Швейцарский банк»	61,8500	62,3500	0,5000	65,0000	65,9000	0,9000	0,9900	1,0200	0,0300	0,3200	0,3350	0,0150								
ОАО «Капитал Банк»	61,8000	62,6000	0,8000	65,2000	66,0000	0,8000	0,9900	1,0050	0,0150	0,3280	0,3350	0,0070								
ОАО «Оптима Банк»	62,0000	62,5000	0,5000	65,0000	66,0000	1,0000	0,9950	1,0150	0,0200	0,3270	0,3370	0,0100								
ОАО «Росинбанк»	61,7000	62,5000	0,8000	65,3000	66,7000	1,4000	0,9850	1,0500	0,0650	0,3270	0,3370	0,0100								
ОАО «РСК Банк»	61,9000	62,4000	0,5000	64,7000	65,8000	1,1000	0,9800	1,0100	0,0300	0,3270	0,3370	0,0100								
ЗАО АКБ «Толубай»	61,8000	62,5000	0,7000	65,0000	66,2000	1,2000	0,9700	1,0400	0,0700	0,3000	0,3400	0,0400								
Бишкекский филиал Н.Б. Пакистана	61,9000	62,3500	0,4500	65,0000	66,0000	1,0000														
ОАО «ФинансКредитБанк КАБ»	61,8000	62,4000	0,6000	65,0000	66,2000	1,2000	0,9900	1,0200	0,0300	0,3100	0,3350	0,0250								
ОАО «Ханык Банк Кыргызстан»	61,8000	62,3000	0,5000	64,5500	66,1000	1,5500	0,9850	1,0350	0,0500	0,3250	0,3390	0,0140								
ОАО «ЭкоИсламикБанк»	62,0000	62,5000	0,5000	65,0000	67,0000	2,0000	0,9800	1,0500	0,0700	0,3300	0,3400	0,0100								
<b>1 английский фунт</b>																				
ОАО «Казкоммерцбанк Кыргызстан»	85,8600	95,2900	9,4300																	
ОАО «Банк Бакай»	85,0000	95,0000	10,0000																	
ЗАО «Демир Кыргыз Инт. банк»	89,0700	92,1800	3,1100	60,6800	63,1200	2,4400														
ЗАО «БТБ Банк»	79,0000	98,0000	19,0000																	
<b>ОБМЕННЫЕ БИРОР</b>																				
г. Бишкек *	62,2280	62,4120	0,1840	65,3420	65,9670	0,6250	0,9980	1,0058	0,0078	0,3325	0,3347	0,0022								
ОсОО «Колибри»	62,1000	62,5000	0,4000	65,0000	66,0000	1,0000	0,9900	1,0100	0,0200	0,3320	0,3350	0,0030	0,0100	0,0500	0,0400					
г. Ош**	61,7000	62,3000	0,6000	65,0000	66,5000	1,5000	1,0000	1,0200	0,0100	0,3300	0,3400	0,0030	0,0100	0,0400	0,0400					
г. Джалаал-Абад	61,8000	62,1000	0,3000	63,0000	65,0000	2,0000	1,0000	1,0100	0,0100	0,3300	0,3300	0,0150	0,0150	0,0170	0,0200					
г. Каракол	62,1000	62,4000	0,3000	64,0000	66,0000	2,0000	0,9900	1,0300	0,0400	0,3150	0,3280	0,0130								
г. Чолпон-Ата	62,0000	62,4000	0,4000	64,0000	66,0000	2,0000	0,9900	1,0500	0,0600	0,3160	0,3300	0,0140								
г. Талас	62,0000	62,3000	0,3000	63,0000	66,0000	3,0000	0,9500	0,9900	0,0400	0,3311	0,3344	0,0033								
г. Нарын	62,0500	62,3000	0,2500	64,5400	66,3600	1,8200	0,9800	1,0300	0,0500	0,2900	0,3300	0,0400								
г. Баткен	61,8000	62,2000	0,4000	64,0000	66,0000	2,0000	0,9800	1,0000	0,0200											

\* Информация по г. Бишкек содержит данные обменных бюро, находящихся в районе пересечения улиц Московской и Советской.  
 Информация ОсОО «Колибри» содержит данные обменных бюро, находящихся на ул. Киевской, Московской, Манаса и Ошского рынка  
 \*\* данные за 13.03.2015